

Yksikön nimi **RUUTANAN PÄIVÄKOTI**
Yksikön johtaja Sari Laurila Päivämäärä 19.9.2022

1. Yhteystiedot, kansilehti

Ruutanan päiväkoti

Haapatie 1
36110 Ruutana

Varhaiskasvatusyksikön johtaja

Sari Laurila
050 5509 737
Sari.laurila@kangasala.fi

Vastuhenkilö

Kati Hyrkäs
040 1336 393
kati.hyrkas@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Katri Hannus
katri.hannus@kangasala.fi
050 4131 358

Hiirenkorvat 1-3 vuotiaat

050 3049 747
Henkilöstö:
varhaiskasvatuksen opettaja Leena Ojaniemi
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat
Pirjo Ahonen ja Saija Lahtinen

Tuohiset 1-3-vuotiaat

040 1336 650

Henkilöstö:

varhaiskasvatuksen opettaja Elli Rantanen
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat Minna Kokkonen ja Kristiina Mingu

Käpyset, 3–5-vuotiaat

040 1336 652

Henkilöstö:

varhaiskasvatuksen opettajat Marilla Terho ja Merja Halonen
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Minna Parkkonen

Havuset 3-5-vuotiaat

040 1336 588

Henkilöstö: varhaiskasvatuksen opettaja Kati Hyrkäs
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat Marketta Rautiola ja Katariina

Kaarnaset 3-5-vuotiaat

050 3060 784

Henkilöstö: varhaiskasvatuksen opettajat ja Hanna Kemppinen
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat Oona Aittomäki ja Pia Kolehmainen

Pihkaset 3-5-vuotiaat

050 3641 645

Henkilöstö: varhaiskasvatuksen opettajat Mira Kiminki ja Niina Virranniemi
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Hannele Suominen
varhaiskasvatuksen avustajat Eija Lindholm ja Päivi Nieminen

Kiertävä lastenhoitaja

Katariina

2. Kehittämiskohteet

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen - Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogisesta toiminnasta ja arjen käytännöistä tiedottaminen huoltajille.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Teemme koko yksikön yhteisen linjauksen tiedottamisen kanavasta syksyn aikana.
- Lisäksi yhdenmukaistamme viikkokirjeiden sisältöä vastaamaan koko varhaiskasvatuksen tiedottamisen tavoitetta.
- Pedatiimeissä varhaiskasvatuksen opettajat harjoittelevat yhdessä varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sisältöjen kirjaamista ja peilaamista arjen varhaiskasvatushetkiin. Tarkoituksena on tuottaa helposti ymmärrettävää, mutta vasun sisältöjä avaava tekstiä huoltajille viikkokirjeisiin.
- Yhdenmukaistamme kuvallisen tiedottamisen linjaukset yksikössämme.

Yksikön muut tavoitteet toimintakaudelle nostetaan huoltajien, lasten ja henkilöstön arvioinneista sekä vasun toteutumisen arvioinnista

1 Yksikön yhteisöllisyyden vahvistaminen.

- Perjantaikahvikulttuurin uudelleen käynnistäminen
- Talon yhteisten toimintahetkien suunnitteleminen ja toteuttaminen yhdessä lasten kanssa

- Yhdenmukaisten toimintamallien luominen henkilöstövajaustilanteissa (kotipesäajattelun vahvistaminen)
- Torkkula-virkkulatoiminnan käynnisteleminen kahden ryhmän välisenä yhteistyönä
- Tyhy-ryhmä suunnittelee matalan kynnyksen työhyvinvointia tukevia kohtaamisia arjessa ja vapaa-ajalla

2.Lisäksi kiinnitämme erityistä huomioita uuden päivitetyn Vasun jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen arkeen

- Tätä viemme eteenpäin syksyn aikana vasun sisältöä käsittelevällä pedailalla, kasvattajakahvilalla ja opettajien pedatiimeillä.
- Henkilöstölle annettu aikaa vasun lukemiseen kotona 2h

3.sekä huoltajien osallisuuden mahdollistamisen lisäämiseen

- Vanhempainillassa jokainen ryhmä omalla tavallaan osallistaa huoltajia ottamaan kantaa lapsensa varhaiskasvatusryhmän pedagogisen painopisteen valintaan.
- Vasu-keskusteluissa jokaiselta yli kolmevuotiaan huoltajalta tiedustellaan perheen toivetta lapsen päiväleppokäytäntöjä koskien. Alamme tämän kartoituksen perusteella suunnitella yksikköömme torkkula/virkkula-kulttuuria ja sitä mahdollistavia rakenteita, mikäli tälle nousee tarve huoltajien toiveista.
- Huoltajille lähetetään alkusyksyllä kysely, jossa tiedustellaan heidän toiveitaan siitä, millä tavoilla ja millaisissa asioissa he haluavat olla osallisina varhaiskasvatuksen arjessa. Lähdemme vähitellen lisäämään sellaisia osallisuuden muotoja ja kanavia, joita huoltajat kyselyn perusteella toivovat.

3. Toimintaperiaatteet

Vasun arvot arjessa

Toimintaamme ohjaavat valtakunnallinen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä sen pohjalta laadittu Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelma. Toimintaperiaatteitamme ovat osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Arvostamme niin lasten kuin huoltajien näkemyksiä ja aloitteita ja Vasun arvot näkyvät arjessamme monin tavoin. Meille on tärkeää, että lapsi ja huoltajat kokevat olevansa tervetulleita yksikköömme.

Osallisuus

Toimintamme peruseriaatteisiin kuuluu yhteinen osallisuus, jossa niin lapset, huoltajat kuin henkilöstökin saavat äänensä kuuluviin. Osallisuus on sitä, että jokainen saa olla aktiivinen toimija omassa arjessaan, tuntee tulevansa kuulluksi ja pystyvänsä vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin. Toimintaa suunnitellaan yhdessä lasten kanssa. Henkilöstö havainnoi lasten ajatuksia, toiveita ja kiinnostusten kohteita ja yhdistää varhaiskasvatussuunnitelman sisältöjä niihin. Lasten kanssa keskustellaan ja he tulevat kuulluksi, heidän ajatuksiaan kirjataan ylös ja aikuisen velvollisuus on huolehtia, että jokainen saa puheenvuoron. Pienryhmissä toimiminen edistää sitä, että henkilökunnalla on aikaa kohdata oman pienryhmänsä lapset, ja näin jokainen lapsista tulee paremmin kuulluksi. Lapset opettelevat vuorovaikutusta, demokratiataitoja ja he saavat esittää mielipiteitä, joilla on vaikuttavuutta heidän omaan arkeensa.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Kaikkien lasten ja huoltajien kuuleminen, kuunteleminen sekä perheiden yksilöllisten tarpeiden huomioiminen ohjaavat päivittäistä varhaiskasvatuksen suunnittelua ja toteutusta päiväkodissamme. Lapset huoltajineen vastaanotetaan aamuisin henkilökohtaisesti ja lapset perheineen kohdataan ystävällisesti ja arvostavasti. Luomme omalla toiminnallamme ilmapiiristä sellaisen, että meille on helppo tulla puhumaan lapseen liittyvistä mieltä painavista asioista ja

näille kohtaamisille järjestämme erillistä aikaa huoltajan niin halutessa. Meille on tärkeää, että jokainen lapsi kokee tulevaisuutensa hyväksytyksi sellaisena kuin hän on ja että hänen mielipiteitään ja aloitteitaan arvostetaan.

Lasten ja huoltajien osallisuuden rakenteet (suunnittelu, toteutus, arviointi)

Lasten ja huoltajien osallisuuden toteutumista suunnitellaan yhdessä päiväkodin henkilöstön kesken syksyisin toimintasuunnitelmaa tehdessä. Talon palaverissa asiaan palataan pitkin vuotta, jolloin osallisuuden toteutumista arvioidaan ja kehitetään. Tiimit suunnittelevat lisäksi oman ryhmänsä käytäntöjä tarkemmin tiimien iltapalaverissa ja tiimien viikkopalaverissa.

Huoltajilla on mahdollisuus päivittäisissä kohtaamisissa henkilöstön kanssa tuoda esille toiveitaan ja ideoitaan koskien lastaan ja lapsensa ryhmää. Rohkaisemme vanhempia esittämään toiveitaan ja kertomaan, jos jokin painaa mieltä. Vanhempainillassa tiimit tiedustelevat huoltajilta toiveita kuluva toimintakautta koskien. Yksikön johtaja lähettää syksyllä huoltajille Forms-kyselyn, jossa tiedustellaan huoltajilta, millaisin keinoin ja kohtaamisin he haluavat olla osallisina varhaiskasvatuksen arjessa. Lisäämme vastauksista nousseita osallisuuden muotoja arjessamme pitkin toimintakautta.

Varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelussa ja vasun toteutumisen arviointikeskustelussa huoltajat ovat osallisina oman lapsensa varhaiskasvatussuunnitelman laatimisessa. Samalla he voivat antaa palautetta toiminnastamme sekä esittää kehitysehdotuksia ja ideoita varhaiskasvatukseen. Vuosittain keväisin huoltajat saavat vastattavakseen asiakastytytyyisyyskyselyn, jossa voivat arvioida lapsensa varhaiskasvatuksen laatua.

Lasten osallisuuden tavat vaihtelevat lasten iän mukaan. Isommat lapset pystyvät helpommin tekemään aloitteita, kertomaan mielipiteitään ja suunnittelemaan arjen toimintaa yhdessä aikuisen kanssa, kun taas pienempien lasten kohdalla osallisuus on enemmän mukanaoloa ja hetkeen tarttumista. Osallisuus on tunne kuulumisesta yhteisöön. Lapsi voi kokea olevansa osallinen, vaikka ei aktiivisesti osallistuisikaan toimintaan tai suunnitteluun. Ryhmässä laaditaan lasten kanssa yhdessä ryhmän säännöt ja toimintatavat psyykkisesti ja fyysisesti turvalliselle varhaiskasvatuspäivälle. Arjessa kaikki tunteet saavat näkyä, ja aikuinen huolehtii turvallisesta ja hyväksyvistä ilmapiiristä. Jokainen lapsi huomioidaan yksilönä omine piirteineen ja jokainen saa ilmaista itseään niillä keinoilla, joita hänellä on. Vaikka meiltä puuttuisi yhteinen kieli, turvataan siitä huolimatta mahdollisuus itsensä ilmaisemiseen. Tarvittaessa kommunikoinnin tukena käytetään viittomia, kuvia, apuvälineitä ja henkilökohtaista ohjausta

Lasten mielenkiinnon kohteisiin, ideoihin ja aloitteisiin tartutaan arjen toiminnassa sekä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa. Meille on tärkeää, että lapset kokevat tulevaisuutensa kuulluiksi ja nähdyiksi sekä tuntevat olevansa osa ryhmäänsä. Lapsia kuullaan oman varhaiskasvatussuunnitelmansa laatimisessa ikä ja kehitystason tuomat edellytykset huomioiden. Lasten havainnointi ja heidän kanssaan keskusteleminen auttavat meitä yhdistämään lasten mielenkiinnon kohteet vasun mukaisiin oppimisen alueisiin. Suunnittelemme lasten kanssa yhdessä toimintaa ja arvioimme, esimerkiksi keskustellen tai erilaisten kasvoniilmekuvien kautta, miten olemme onnistuneet toiminnassa. Lasten osallisuuden toteuttamisen tapoja suunnitellaan ja arvioidaan ryhmien omissa tiimipalaverissa ja työilloissa.

Arjen pedagogiikka

Arjen sujuvuus on kaiken toiminnan pohja ja sen perustan pohjalle rakentuu kaikki muu. Varhaiskasvatuskauden alussa kiinnitämme erityistä huomiota lämpimän ilmapiirin syntymiseen ja yhteiseen tutustumiseen huomioiden uudet lapset, henkilöstö ja huoltajat. Arjessa on mukana rajat ja säännöt, mutta myös huumori ja hassuttelu kuuluvat jokaiseen arkipäivään. Arjen oppimistilanteissa kehuminen, kannustaminen, lapsen oppimisen/kehityksen huomaaminen ja

yhdessä lapsen kanssa siitä iloitseminen ovat tärkeitä. Lisäksi yrittäminen nähdään tärkeänä vaiheena oppimisen polulla ja lasta muistetaan kehua myös siitä.

Arjessaan lapset ovat aktiivisia toimijoita ja heitä kannustetaan yrittämiseen ja omatoimisuuteen. Leikeissä opetellaan toisen huomioonottamista, vuorovaikutustaitoja ja tunteiden säätelyä. Siirtymätilanteissa arjen pedagogiikkaa näkyy esim. oman vuoron odottamisen ja toisten huomioimisen harjoitteluna. Opettelemme päivittäin hyviä käytöstapoja ja ohjaamme ystävälliseen puhetapaan. Aikuisen mallintaa omalla käytöksellään hyvän tavan muokaista käytöstä. Toisten huomioonottaminen on tärkeää. Kiitos ja anteeksi ovat ahkerassa käytössä. Toiminnan lomassa tutustutaan väreihin, lukumääriin ja lauletaan sekä harjoitellaan motorisia taitoja sisällä ja ulkona. Jokainen arjen hetki kohtaamisineen ja ihmettelyineen on tärkeä oppimisen hetki!!

Siisteys- ja ruokakasvatus ovat osa päivittäistä toimintaamme. Opetamme lapsia kertomaan, paljonko ruokaa he haluavat ja syömään sen verran kuin ovat ruokaa pyytäneet. Harjoittelempa samalla kohtuullisten valintojen tekemistä. Houkuttelemme ja sensitiivisesti kannustamme lapsia tutustumaan uusiin ruoka-aineisiin kaikkia aisteja käyttäen. Toimintaamme ohjaa Sapere-ruokakasvatusmenetelmä. Arjessa opetellempa pitämään huolta myös yhteisen toimintaympäristömme siisteydestä. Opettelemme siivoamaan omat jäljet ja huolehtimaan omat tavarat paikoilleen. Tuemme lapsen itseohjautuvuutta omasta hygieniasta huolehdittaessa.

Pienryhmätoiminta

Arkeamme ohjaa pienryhmäpedagogiikka. Pienryhmät muodostetaan lasten ikä, tuentarpeet ja kaverisuhteet huomioiden. Pienryhmät ovat kiinteät, mutta pienryhmässä toimiva aikuinen vaihtuu sovitun ajan välein. Pienryhmätoimintaa toteutetaan 3 - 5 päivänä viikossa. Viikon aikana voi olla myös koko ryhmän yhteinen retki- tai leikkipäivä. Pienryhmätoiminta suunnitellaan etukäteen lasten aloitteet ja mielenkiinnonkohteet huomioiden. Pienryhmissä lasten yksilöllisyyden huomioiminen on helpompaa ja yksittäisen lapsen aloitteisiin ja kiinnostuksenkohteisiin tarttuminen mahdollistuu paremmin. Pienryhmässä myös leikkiin keskittyminen on helpompaa. Pienryhmätoiminta tarjoaa paremmat mahdollisuudet yksittäisten lasten tarpeiden kuulemiselle sekä kiireettömille keskusteluille lapsen kanssa.

Kestävä tulevaisuus

Käymme retkillä lähiympäristössä, ja samalla tulempa vahvistaneeksi lasten luontosuhdetta. Tutkimme luontoa ja opastamme luonnonsuojeluun. Opetamme lapsille mm. ruokailutilanteissa lajittelua, kun biojätteet laitetaan omaan astiaansa. Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaaleja askartelussa. Leluja kierrätetään säännöllisin väliajoin kotipesän sisällä ryhmästä toiseen. Syksyn aikana kotipesiin hankitaan lajittelulaatikat, joiden sisältö viedään lasten kanssa asianmukaisesti keräyspisteisiin.

Yksikön omat painopisteet ja ominaispiirteet

Olemme toimintansa viime vuoden marraskuussa aloittanut kuuden ryhmän yksikkö, jossa yhdistyi kaksi jo olemassa olevaa varhaiskasvatussyksikköä. Kaksi ryhmää toimii samalla käytävällä ja heillä on käytössä yhteinen eteinen, aula ja lasten wc tila. Puhummekin yhteisestä kotipesästä, jossa toimii kaksi ryhmää. Kotipesäajattelu mahdollistaa kahden varhaiskasvatussyhmän yhteistyön erityisesti aamu- ja iltapäivisin. Alakerrassa on kotipesä Koivikko ja siellä toimii talomme pienimmät lapset Tuohiset ja Hiirenkorvat. Toisessa kerroksessa on kaksi siipeä, joissa on kotipesät Kuusikko ja Männikkö. Kuusikossa toimii Havuset ja Käpysset / Männikössä Kaarnaset sekä Pihkaset.

Uuden Ruutanan päiväkodin henkilöstö on yhdistetty kahdesta erillisestä varhaiskasvatussyksiköstä ja uuden Ruutanan päiväkodin yhteinen toimintakulttuuri on vasta muodostumassa. Lisäksi

varhaiskasvatussyksikön pitkäaikainen johtaja siirtyi muihin tehtäviin ja uusi johtaja aloitti 1.8. 2022. Tämäkin lisää uudenlaisen toimintakulttuurin muodostamisen tarvetta. Henkilöstö halusi nostaa tämän kauden tavoitteeksi yhteisöllisyyden vahvistamisen Ruutanan päiväkodissa, ja tähän kiinnitämme erityistä huomioita tämän toimintakauden aikana.

Toiminnan vuosikello ja vasua täydentävät suunnitelmat

Tiimien pedagogisen toiminnan suunnittelun apuna on Kangasalan varhaiskasvatuksen toiminnan vuosikello, jossa on huomioitu mm. vuodenvaihtoon kuuluvat juhlat ja oppimisen alueiden sisältöjä eri kuukausille. Vuosikello on lisätty Ruutanan varhaiskasvatuksen omaan Teams-kansioon, josta henkilöstön on helppo löytää se.

Kulttuurikasvatussuunnitelma

Kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteena on taata kaikille ikäryhmille yhdenvertaiset mahdollisuudet kulttuurikasvatukseen. Kulttuuria on tarjolla yksikössämme lapsille laulujen, kirjojen, runojen ja lorujen muodossa päivittäin. Vietämme vuodenvaihtoon kuuluvia juhlia päiväkodissamme, jolloin lapset pääsevät osallisiksi juhlien suunnittelusta ja toteuttamisesta ja he harjoittelevat myös yleisönä olemista. Lapset saavat lisäksi halutessaan toteuttaa omia esityksiä esimerkiksi käsinukeilla tai roolivaatteilla. Olemme avoimia lasten ehdotuksille ja tartumme heidän aloitteisiinsa ja ideoihinsa esitysten teosta ja suunnittelemisesta. Leikin merkitys kulttuurin, vuorovaikutuksen ja ilmaisun harjoittamisessa tiedostetaan ja sille annetaan aikaa ja tilaa.

Suomalaiseen juhlaperinteeseen kuuluvat vuodenvaihtoon kuuluvat juhlat ovat myös osana kulttuurikasvatusta. Annamme tilaa lasten pohdintoihin ja keskustelemme niistä yhdessä lasten kanssa. Lapsen ja perheen kulttuuri näkyy varhaiskasvatuksen arjessa monin tavoin, esimerkiksi juhlissa, lauluissa ja kirjoissa, joita valitsemme luettaviksi. Myös uskonnottomuutta tarkastelemme muiden kulttuurillisten katsomusten rinnalla.

Kangasalan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma on määritelty jokaiselle ikäryhmälle oman kulttuurisen kokemuksen tälle toimintakaudelle. Alle kolmevuotiaat pääsevät osalliseksi muskarista, neljä vuotta täyttävälle on tarjolla nukketheaterikokemus ja viisi vuotta täyttävälle on esittävän taiteen esitys Kangasala-talolla, jonne matkustamme bussilla yksiköstämme.

Kansainvälisyys ja globaalikasvatussuunnitelma

Kulttuurista osaamista harjoittemme tutustumalla yhdessä niihin katsomuksiin ja kulttuureihin, joita ryhmässä kulloinkin on. Kotien erilaiset kulttuuritaustat lisäävät varhaiskasvatuksen kulttuurista monimuotoisuutta, johon tutustutaan arkisesti ja kunnioittavasti. Globaalikasvatuksen tavoitteena on, että lapset oppivat suhtautumaan avoimen uteliaasti ja hyväksyvästi kulttuurien monimuotoisuuteen, kun he kokevat kansainvälisyyden olevan osa heidän elinpiiriään. Lasten monimuotoisiin kansainvälisiin taustoihin tutustaan lasten kiinnostuksen johdattamina tai ryhmän tarpeista käsin. Kasvattajien hyväksyvä ja kiinnostunut suhtautuminen erilaisuuteen välittyy myös lapsille ja voimme avoimesti keskustella lasten kanssa ihmisten erilaisuudesta. Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa siten, että perheiden uskonnolliset ja kulttuuriset taustat ja juhlat tulevat huomioituiksi heidän toivomallaan tavalla.

4. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

Vasun jalkauttaminen ja työllät

Päivitettyä varhaiskasvatussuunnitelman perusteita lähdemme käsittelemään koko henkilöstön voimin syksyn aikana. Tälle varaamme aikaa kasvattajakahviloista, pedatiimeistä ja pedailasta. Henkilöstölle on uuden suunnitelman lukemiseen annettu työpaikan ulkopuolelle aikaa 2h.

Pedagogisia iltoja on syksyllä yksi ja keväällä yksi. Lisäksi on arviointi-ilta joulukuussa ja toukokuussa.

Yksikköpalaverit, pedatiimit ja kasvattajakahvilat

Ruutanan päiväkodin talon palaveripäivä on tiistai. Palaverien sisällöt jakautuvat niin, että joka toinen tiistai on yksikköpalaveri, jolloin käsitellään talon yhteisiä asioita. Joka toisena tiistaina vaihtelevat pedatiimi ja kasvattajakahvila. Pedatiimien tapaamisten sisällöt tarkentuvat toimintakauden edetessä. Pääpaino on kuitenkin vasupäivityksen tarkastelussa sekä yksikön tavoitteiden edistämässä. Pedatiimeissa arvioidaan puolivuositain toteutunutta toimintaa suhteessa tavoitteisiin. Kasvattajakahvilatapaamisten pääpaino on koulutuksellisuudessa. Niissä tapaamisissa katsomme yhteisiä webinaareja Vasu-päivitykseen liittyen, henkilöstö jakaa tietoa käymistään koulutuksista ja päiväkodin johtaja sekä VEO kouluttavat henkilöstöä esim. tuen asioista. Kasvattajakahviloita on aina kaksi samansisältöistä, jotta mahdollisimman moni henkilöstöstä pääsee osallistumaan.

Tiimipalaverit

Tiimeillä on omat palaveripäivänsä. Näinä päivinä lepohetkellä on valvomassa toisen ryhmän henkilökuntaa. Kerran kuussa tai tarvittaessa on myös kotipesän opettajilla oma kokoontumisensa, jossa suunnitellaan oman kotipesän yhteistä toimintaa ja sovitaan arjen käytännöistä. Varhaiskasvatuksen opettajilla on viikoittain varattu aikaa toiminnan suunnittelulle, arvioimiselle ja kehittämiselle. Toimintakauden aikana työvuorokierto on tehdään pieniä muutoksia, jotta SAK-aikaa mahdollistuisi opettajille enemmän. Lisäksi otetaan käyttöön SAK-ajan seurantataulukko, joka toimii opettajien oman työn johtamisen välineenä SAK-ajan toteutumisessa.

Kyselyt ja arvioinnit

Henkilöstö vastaa työhyvinvointikyselyyn syksyisin ja keväisin. Kyselyiden tulokset käydään läpi arviointi-illoissa. Huoltajille lähetetään asiakastytyväisyyskysely, jossa he voivat arvioida lapsensa saamaa varhaiskasvatusta. Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset käydään keväällä läpi talon palaverissa ja niihin palataan seuraavan toimintakauden alussa suunnittelupäivänä sekä syksyn vanhempainillassa. Tuloksista nostetaan tavoite seuraavalle kaudelle.

Myös henkilöstö ja lapset saavat vastata omalta osaltaan arviointikyselyyn. Käsittelemme kyselyiden tulokset yhteisessä palaverissamme keväällä ja myös ne osaltaan ovat määrittämässä yksikön seuraavan kauden tavoitteita.

Osaamisen kehittäminen, hyvien käytäntöjen jakaminen, osaamisen hyödyntäminen

Kehitämme osaamistamme koulutuksellisissa kasvattajakahviloissa (Teams-käyttökoulutus sekä lapsen tukeen liittyvä koulutus) sekä mahdollisuuksien mukaan osallistumalla kaupungin ja muiden tahojen tarjoamiin koulutuksiin. Henkilöstön käyttöön on alkusyksystä jaettu OSAKE:n koulutuskalenteri, josta työntekijät voivat valita itselleen mieluisia koulutuksia. Kangasalan varhaiskasvatuksen osaamisen kehittämisen (OSKE) työryhmä on luonut sähköisen koulutuskalenterin kaikkien työntekijöiden käyttöön. Kalenteriin tutustutaan syksyn aikana ja sieltä työntekijät voivat valita omiin tarpeisiinsa sopivia koulutuksia. Työntekijän koulutuksiin hakeutumisesta keskustellaan tyhy-keskustelujen yhteydessä.

Henkilöstön keskinäisissä keskusteluissa jaamme tietoa ja kokemuksia keskenämme, ja opimme toinen toisiltamme. Käymme näitä keskustelua omista tiimipalaverissa, yksikön talopalaverissa, pedailloissa, kasvattajakahviloissa ja pedatiimeissa.

Fyysinen oppimisympäristö sisällä

Ruutanan päiväkotitilat sijaitsee Ruutanan monitoimitalolla yhdessä seurakunnan ja nuorisotilojen kanssa. Monitoimitalon tilat ovat myös muiden kaupunkilaisten vuokrattavissa. Tämä omaleimaisuus tuo rikkautta päivittäiseen varhaiskasvatustyöhön. Esim. käytössämme on monitoimitalon liikuntasali sovittuina päivinä, mutta sitä voi käyttää myös ulkopuoliset tahot sekä päivä- että ilta-aikaan.

Ruutanan päiväkodin ryhmien tiloissa mahdollistuu monenlainen leikki ja liikkuminen. Liikunnan käsikirjan ja liikunnan vuosikellon mukaisesti ohjattua liikuntaa on ainakin kerran viikossa, sillä Monitoimitalon liikuntasalissa jokaisella ryhmällä on oma vuoropäivä kerran viikossa. Lisäksi aamu- ja päiväpiireillä, siirtymissä sekä pienryhmissä fyysistä aktiivisuutta lisääviä toimintoja sulautetaan osaksi arkea ja yhteisleikkejä. Arjessa luomme edellytyksiä lasten motoristen taitojen monipuoliseen harjoitteluun ja suunnittelemme toimintaamme sen sekä lasten toiveiden mukaisesti. Liikuntavälineet ovat osa leikkivälineistöä niin sisällä kuin ulkonakin. Lapsen fyysisen aktiivisuuden lisääminen on otettu huomioon Monitoimitalon rakennusvaiheessa. Taloon on hankittu erilaisia liikkumiseen innoittavia kiinteitä ratkaisuja, kuten kiipeilyseinä yläikäytävällä ja puolapuut ryhmässä. Lapsilla on mahdollisuus käyttää näitä välineitä päivittäin.

Jokaisella ryhmällä on käytössään kaksi isompaa ryhmätilaa sekä pienryhmätila ja aula. Aula mahdollistaa liikunnallisempia leikkejä ja ryhmätiloissa mahdollistuu luontevasti pöytäpuuhat, rakentelut ja muu paikallaan pysyvämpi leikki. Lapset ja henkilöstö ruokailevat päiväkodin ruokasalissa, ja tämä mahdollistaa pöytäpuuhien ja muiden leikkien jättämisen pöydille ja lattialle ruokailun ajaksi. Oppimisympäristön kalusteet ovat kevytrakenteisia ja liikuteltavissa arjen eri tilanteita ja tarpeita varten. Näin pystytään muodostamaan rauhallisempia, eriytettyjä tiloja erilaisia oppimishetkiä ja leikkejä varten. Lelut ja välineet ovat uusia ja viimeisimpien oppimista ja liikkumista tukevien standardien mukaisia. Lasten on mahdollista yhdistellä leikkeihinsä välineitä useammasta eri leikistä.

Fyysinen oppimisympäristö ulkona

Ruutanan päiväkotitilat sijaitsee rauhallisella pientaloalueella, ja päiväkotia ympäröi laajat metsäalueet. Päiväkodista tehdään kerran viikossa retkiä lähimetsiin samalla vahvistaen lasten luontosuhdetta. Suurella ulkoilupihalla on uudet ulkoleikkivälineet ja aidalla rajattu alle kolmevuotiaiden alue. Päivittäin ulkoilemme kahdesti. Ulkoilupihalla lasten omaehtoista liikuntaa tulee kuin huomaamatta runsaasti, sillä siellä on paljon kiipeilyyn ja tasapainoiluun innostavaa välineistöä.

Ulkoilupiha on otettu käyttöön syksyllä 2021 ja vasta pihan käyttö on osoittanut ulkoilupihan mahdollisuudet ja puutteet. Tulevaisuudessa pihalle hankitaan aurinkosuojia, sillä piha on kesäisin hyvin paahteinen. Myös pienten pihan juoksuesteaidat keinujen ympärillä täytyy vaihtaa matalampiin.

Psyykinen oppimisympäristö

Ryhmissämme on avoin ja rohkaiseva ilmapiiri, jossa jokaisella on tilaa olla juuri sellainen kuin on. Huumori on arkinen voimavara ja omalla toiminnallamme luomme yksikköömme kulttuuria, että erehdykset ja epäonnistumiset ovat vain pieniä kuoppia oppimisen tiellä. Luomme kulttuuria, jossa annamme tilaa lasten aloitteille, ideoille ja monenlaisille keskusteluille. Lasten kiinnostuksen kohteita selvitämme havainnoimalla ja heidän kanssaan keskustelemalla. Näistä poimimme ideoita oppimisympäristön kehittämiseen ja viemme ideoita eteenpäin yhdessä lasten kanssa.

Riidat ovat osa elämää ja kuuluvat lasten vuorovaikutustaitojen harjoitteluun. Aikuisen avulla ja ohjauksella selvitämme riidat ja kiusaamistilanteissa käytämme kiusaamistilanteeseen puuttumisen mallia sekä vertaissovittelun mallia. Vertaissovittelun malli on kehitetty osaksi

varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria lapsen oikeuksien ja osallisuuden vahvistamiseksi riitatilanteissa. Sovittelussa annamme kaikille tilanteessa olleille lapsille vuoron kertoa oman näkemyksensä tapahtuneesta. Autamme lapsia löytämään itse ratkaisun riitatilanteeseen. Näin opetamme lapsille empatiaa ja harjoitteleme näkemään tilanteen muiden silmin. Tavoitteena on vuorovaikutustaitojen karttuminen, toisten huomioiminen ja oman vuoron odottaminen. Tavoitteena on myös oppia nimeämään ja tunnistamaan niin omia kuin toistenkin tunteita. Selvitämme ristiriitatilanteet aina varhaiskasvatuspäivän aikana ja kerromme tapahtuneesta huoltajille.

Edistämme toiminnassamme ja puheissamme sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien yhdenvertaisuutta. Toimintamme on sukupuolisensitiivistä. Lapsella on mahdollisuus kehittää kykyjään ja tehdä valintoja sukupuolesta tai muista syistä riippumatta. Emme esimerkiksi ohjaa lapsia tiettyihin leikkeihin sukupuolensa perusteella. Tuomme myös hyväksyvästi esiin moninaisia ihmisenä olemisen malleja.

Digitaalinen oppimisympäristö on myös läsnä arjen toiminnassa. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen sekä monilukutaito antavat lapsille taitoja toimia jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössään. Teknologiakasvatuksen tarkoitus on tutustuttaa lapsia erilaisiin teknologisiin välineisiin ja niiden turvalliseen käyttöön. Lapset saavat ikätaso huomioon ottaen ottaa valokuvia ryhmien kameroilla ja käyttää älytaulua yhtenä leikkivälineenä. Tänä syksynä yli kolmevuotiaat perehtyvät lisäksi erityisesti koodaamiseen. Varhaiskasvatuksen It-koordinaattori tulee antamaan ensin henkilöstölle perehdytystä lasten ohjelmointivälineistön käytöstä ja niiden käyttämistä harjoitellaan yhdessä lasten kanssa.

Pedagoginen dokumentointi on tärkeä osa työtämme, jonka keräämiseen käytämme yksikössämme olevaa tv-välineistöä. Pedagogisessa dokumentoinnissa hyödynnämme esimerkiksi valokuvia, videoita, haastatteluja, muistiinpanoja, piirroksia ja maalauksia. Dokumentoinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa lasten elämästä, kehityksestä, kiinnostuksen kohteista, oppimisesta, tarpeista sekä lapsiryhmän toiminnasta. Pedagogisen dokumentoinnin avulla teemme pedagogista toimintaa näkyväksi niin lapsille kuin huoltajillekin. Kuvallisena viestintäkanavana huoltajille päin käytämme Päikky-sovellusta. Sen kautta lähetetään kuvia arjen toiminnasta ja kuvien sekä kuvatekstien avulla avaamme VASU:n sisältöjä ja arjen toimintaa huoltajille. Myös huoltajat voivat lähettää kuvia lapsestaan ryhmän kasvattajille, ja näitä kuvia voidaan tarkastella lapsen kanssa yhdessä arkipäivän aikana. Esimerkiksi, jos lapsi on oppinut uuden taidon tai lapsella on ollut jokin merkittävä kokemus.

Henkilöstö ottaa kuvia arjen tilanteista, retkistä ja yhteisistä tapahtumista. Näitä katsellaan lasten kanssa I-padilta tai älytaulun isolta näytöltä. Näihin tilanteisiin palaaminen tarjoaa lapsille mahdollisuuksia harjoitella kerrontaa, sanottaa omia kokemuksiaan ja vahvistaa yhteisöllistä kokemusta koetusta hetkestä.

6. Pedagoginen tuki

Kangasalan varhaiskasvatuksessa on käytössä kolme tuen porrasta: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Jokainen lapsi kuuluu varhaiskasvatuksessa yleisen tuen piiriin. Jos yleisen tuen menetelmät eivät ole riittävät, lapsi saa tehostettua tukea. Tehostettu tuki toteutetaan lapsen omassa ryhmässä rakenteellisin, pedagogisin ja hoidollisin menetelmin Päiväkodissamme on lisäksi integroitu ryhmä ja henkilökohtaisia avustajia niille lapsille, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja yksilöllistä erityistä tukea.

Käymme syksyisin lapsen huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelun, jossa asetamme lapsen kehitystä, ja oppimista tukevalle pedagogiselle toiminnalle tavoitteet ja suunnittelemme toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tiedot kirjataan Päikky-

ohjelman vasulomakkeelle. Havainnoimme arjen tilanteissa lasten toimintaa. Henkilöstö käy arjessa jatkuvaa keskustelua lasten tarpeista ja edistymisistä ja tarvittaessa muokkaavat ryhmän toimintaa ja arjen käytäntöjä lasten kehitystä tukevampaan suuntaan.

Päiväkodissa on käytössä Perheesi parhaaksi-malli, jota käytetään, kun huoli lapsen tai perheen hyvinvoinnista herää. Huolen herätessä keskustelemme asiasta huoltajien kanssa joko erikseen sovitussa tapaamisessa tai lapsen vasukeskustelussa. Yhdessä mietimme asian etenemistä ja mahdollisia yhteistyökuvioita muiden tahojen kanssa esim. varhaiskasvatuksen perhekoordinaattorin tai perheneuvolan. Huolesta keskustelemme myös alueemme varhaiskasvatuksen erityisopettajan eli veon kanssa. Veo käy oman aikataulunsa mukaisesti säännöllisesti kaikissa ryhmissä havainnoimassa lapsia ja ryhmässä toteutettavia tuen ratkaisuja. Häntä voi konsultoida ja kysyä apua sekä neuvoa haastavissa tilanteissa.

7. Tiedottaminen

Tiedotamme huoltajia Päikyn kautta viikkokirjeiden ja yleisten tiedotteiden muodossa. Viikkokirjeissä kerrotaan tulevasta viikko-ohjelmasta, peilataan arjen toimintaa vasun tavoitteisiin ja kerrataan ja tarvittaessa arvioidaan menneen viikon tapahtumia. Lisäksi käytössämme on sähköinen ilmoitusnäyttö kaikissa kotipesissä, joissa on nähtävillä ajankohtaisia tiedotteita. Lasten Kangasala Facebook-sivuilla tiedotetaan yleisellä tasolla Kangasalan varhaiskasvatuksesta ja yksiköt voivat lähettää sinne julkaistavaksi kuvia tavallisesta arjesta ja merkittävistä tapahtumista.

Huoltajien viestintäkanava päiväkodille päin on Päikky ja tekstiviestit tai puhelinsoitto. Akuuteissa välittömään reagointiin vaativassa viestinnässä huoltajia on kehoitettu käyttämään puhelinsoittoa ja tekstiviestiä, koska Päikky-sovellus ei ilmoita viestin saapumisesta. Jokaisella työntekijällä on käytössään myös henkilökohtainen työsähköposti, mutta se on käytössä lähinnä organisaation sisällä tapahtuvaan tiedottamiseen ja viestintään. Olemme tämän toimintakauden aikana luopuneet ryhmäsähköposteista. Yksikön johtaja ja vastuuhenkilö puolestaan käyttävät aktiivisesti sähköpostia viestintäkanavana myös huoltajille päin.

Tiedottaminen yksikön ulkopuolelle eri yhteistyötahoille tapahtuu sähköpostitse tai soittamalla. Myös tiedottaminen hallintoon päin tapahtuu sähköpostitse tai puhelimitse.

Ruutanan päiväkodissa on myös käytössä ryhmien välillä WhatsApp, jolla saadaan nopeasti tiedotettua asioista. Ryhmä- tai henkilökohtaisilla sähköposteilla esimiehen lähentämät isommat kokonaisuudet.

8. Yhteistyö

- Alueellinen yt
- Vanhempainryhmät / vanhempainyhdistykset

Ruutanan päiväkodilla on monia yhteistyökumppaneita. Teemme yhteistyötä mm. Ruutanan esiopetuksen kanssa syksyisin, kun käymme läpi edellisen kevään siirtymävaihepalautteen esiopetuksen henkilöstön kanssa. Keväisin varhaiskasvatuksen opettajat ja esiopettajat käyvät tiedonsiirtokeskustelua tulevista esioppilaista. Siirtymävaiheen yhteistyö on tärkeää, jotta lasten siirtyminen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen sujuisi, mahdollisimman jouhevasti.

Teemme päivittäin yhteistyötä ruokahuollon ja siivouksen kanssa ja tarvittaessa pidämme palavereita, joissa voimme sopia arkea helpottavia toimintamalleja.

Alueen neuvolan kanssa teemme yhteistyötä 1,5- ja 4-vuotistarkastusten yhteydessä "Samalla polulla"- kaavakkeen myötä. Toimitamme ryhmästä kaavakkeen neuvolaan ennen lapsen neuvola-aikaa. Tarvittaessa kutsumme neuvolan henkilökuntaa mukaan erityisen tuen palavereihin.

Ruutanan päiväkodin vanhempainyhdistys on toiminut jo useamman vuoden ajan. He edistävät omalla toiminnallaan lasten iloisia hetkiä varhaiskasvatuksessa ja toimivat yhtenä huoltajien osallisuuden kanavana. Vanhempainyhdistykselle järjestetään mahdollisuus kokoontua vuosikokouksiin päiväkodin tiloissa ja esitellä toimintaansa vanhempainillassa.

Kirjastoauto vieraillee pihassamme kerran viikossa, ja sieltä voimme käydä lainaamassa lisää luettavaa ryhmiin.

Tarvittaessa teemme yhteistyötä mm. perheneuvolan, varhaiskasvatuksen perhekoordinaattorin tai muiden lapsen arjessa mukana olevien yhteistyötahojen kanssa.